

DĖL VILNIAUS KONCERTŲ IR SPORTO RŪMŲ LIKIMO

Lietuvos Respublikos Ministrėi Pirmininkei Ingai Ruginienei

Kopijos:

Lietuvos Respublikos Prezidentui

Lietuvos Respublikos Seimo nariams

Ekonomikos ir inovacijų ministerijai

Finansų ministerijai

Turto bankui

Lietuvos laisvės kovų dalyviams, tremtiniams ir politiniams kaliniams

Žiniasklaidai

TAUTOS FORUMO IR KITŲ PATRIOTINIŲ ORGANIZACIJŲ REIKALAVIMAS

2026 m. kovo 18 d.

Vilnius

Vilniaus koncertų ir sporto rūmai šiandien tapo politinių manipuliacijų ir valdžios intrigų įkaitais – svarstoma perduoti arba parduoti šį istorinį objektą vienai tautinei bendruomenei, nors Lietuvos žydų bendruomenės pirmininkė Faina Kukliansky viešumoje tokį sumanymą vertina skeptiškai. Susidariusi situacija vertintina kaip nepagarba Lietuvos laisvės kovų istorijai.

1971 metais pastatyti Vilniaus koncertų ir sporto rūmai yra išskirtinis Lietuvos architektūros ir inžinerijos kūrinys. Šio statinio konstrukciniai sprendimai buvo pripažinti tarptautiniu mastu, o konstruktorius Henrikas Karvelis už juos apdovanotas Valstybine premija. Šis pastatas yra įtrauktas į Kultūros paveldo registrą ir priklauso Lietuvos architektūros paveldo lobynui.

Tačiau dar svarbesnė yra šios vietos istorinė ir simbolinė reikšmė Lietuvos valstybei. Būtent šiuose rūmuose 1988 metų spalio 22–23 dienomis įvyko Lietuvos Sąjūdžio steigiamasis suvažiavimas, tapęs lūžio tašku lietuvių tautos kelyje į nepriklausomybę. Čia vyko svarbiausi Tautos susitelkimo renginiai, čia buvo atsisveikinta su 1991 metų Sausio 13-osios aukomis. Todėl bandymas ignoruoti šią istorinę ir simbolinę reikšmę, pristatant Vilniaus koncertų ir sporto rūmus vien tik kaip „probleminę teritoriją“, pirmiausia yra vertintinas kaip siekis sumenkinti ir ištrinti mūsų tautos istorinę atmintį.

Istoriniai faktai rodo, jog senosios žydų kapinės šioje teritorijoje buvo uždarytos dar XIX amžiuje, palaikai perkelti į kitą vietą, o už paimtą žemę išmokėtos kompensacijos. Per daugiau nei šimtmetį – nei carinės Rusijos laikotarpiu, nei tarpukariu, nei sovietinės okupacijos metais, nei atkūrus nepriklausomybę – nei vietinė, nei tarptautinė žydų bendruomenė nekėlė reikalavimų dėl šios teritorijos naudojimo.

Atitinkamai mėginimai Vilniaus koncertų ir sporto rūmų perdavimu vienai tautinei bendrijai dirbtinai sukurti konfliktą ir atsisakyti jų, kaip valstybės objekto, statuso, kelia pagrįstą susidomėjimą dėl tokios iniciatyvos tikrųjų politinių motyvų.

Tautos forumui nekyla abejonių, kad Sporto rūmų „perdavimo“ scenarijų plėtoja asmenys, kuriems naudinga kurstyti įtampą visuomenėje ir priešinti skirtingas žmonių grupes. Jokia paslaptis, kad svarbią įtaką šalies Vyriausybės projektams ir sprendimams daro buvęs Lietuvos socialdemokratų partijos atstovas spaudai, prieštaringos reputacijos politinio pasitikėjimo pareigūnas Tadas Vinokuras – Lietuvos Respublikos ministrės pirmininkės Ingos Ruginienės patarėjas komunikacijos, ryšių su valstybės institucijomis ir politinio koordinavimo klausimais.

Viešojoje erdvėje aktyviai reiškiasi ir Vilniaus miesto meras Valdas Benkunskas, žinomas kaip vienas aršiausių Lukiškių aikštės išvalstybinimo idėjos šalininkų, bei šį projektą kuriojanti Ekonomikos ir inovacijų viceministrė Agila Barzdienė. Tad visuomenei belieka išsiaiškinti, kokie asmenys šio projekto įgyvendinimu yra suinteresuoti Lietuvos Respublikos Finansų ministerijoje bei Valstybiniame Turto banke – institucijose, nuo kurių sprendimų tiesiogiai priklauso valstybės turto likimas. Mūsų nuomone, visuomenė turi teisę žinoti, kas ir kokiais motyvais formuoja sprendimus dėl vieno svarbiausių Lietuvos laisvės istorijos simbolių.

Kartu keliame pagrįstą klausimą: ar premjerės Ingos Ruginienės aplinka suvokia, kokias pasekmes visuomenei ir valstybei gali sukelti panašūs sprendimai? Ar jai yra suprantama, kad šiandien, kai Europoje vyksta karas, kai Ukrainoje liejasi kraujas, o pasaulyje auga geopolitinė įtampa, kai Lietuvai kaip niekada reikalinga vidinė vienybė ir atsakinga politika, tokie dirbtinai kurstomi konfliktai ne stiprina, o ardo mūsų visuomenę, skaldo žmones ir silpnina piliečių pasitikėjimą valstybe?

Galiausiai, ar premjerė suvokia, jog visuomenės skaldymas, nepasitikėjimo valstybe kurstymas ir istorinių simbolių naikinimas yra vienas pagrindinių Rusijos vykdomo hibridinio karo prieš Baltijos valstybes instrumentų – būtent tokiais metodais yra kiršinama visuomenė, silpninama valstybė iš vidaus, griauant piliečių pasitikėjimą savo šalimi. Todėl sprendimai dėl Vilniaus koncertų ir sporto rūmų kelia ne tik šalies nacionalinio saugumo, bet ir premjerės I. Ruginienės aplinkos politinės atsakomybės klausimą.

Esant tokioms aplinkybėms Tautos forumas bei kitos visuomeninės organizacijos pareiškia:

- Vilniaus koncertų ir sporto rūmai nėra skirti politinėms intrigoms, užkulisių sandoriams ar Lietuvos visuomenės kiršinimui. Tai Lietuvos valstybingumo simbolis, skirtas vienyti Tautą, o ne būti dirbtinai kuriamų konfliktų arena.
- Vienareikšmiškai pritariame 2026 metų sausio 14 dieną Lietuvos mokslų akademijoje susirinkusių visuomenės atstovų pozicijai, kad Vilniaus koncertų ir sporto rūmai turi tarnauti visai Lietuvos visuomenei.

Todėl reikalaujame:

1. Nedelsiant ir besąlygiškai atmesti siūlymus perduoti arba parduoti Vilniaus koncertų ir sporto rūmus atskiroms organizacijoms ar bendruomenėms.
2. Užtikrinti, kad šis objektas išliktų Lietuvos valstybės ir visuomenės nuosavybė.
3. Atnaujinti projektą pritaikant šiuos rūmus konferencijų ir kultūros centrui, kartu įamžinant Lietuvos Sąjūdžio istoriją ir 1991 m. sausio 13-osios aukų atminimą.

Vilniaus koncertų ir sporto rūmai turi tarnauti Lietuvai.

Tautos Forumo Iniciatyvinės grupės vardu:

*Gaudentas Aukštikalnis
Alina Laučienė
Neringa Paškevičienė
Algimantas Jankauskas
Vilius Adomaitis
Lidija Veličkaitė
Almantas Stankūnas
Gintaras Rinkevičius
Valentinas Šapalas
Auksė Valantinienė*

Reikalavimą palaiko ir jam pritaria:

*Lietuvos žmogaus teisių gynimo asociacija –
Piliečių gynybos paramos fondas –*

*Romualdas Povilaitis
Stasys Kaušinis*

*Lietuvos žmogaus teisių asociacija –
Lietuvos Helsinkio grupė –
Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga –*

*Vytautas Budnikas
Aurelija Kuzmaitė
Jonas Burokas*

Veikdamas Tautos Forumo ir nurodytų organizacijų vardu:

*Almantas Stankūnas
Tel.: +370 699 14737
El. p. almantas.stankunas@gmail.com*